

Don Bosco a kaukliar či artista

Viete, čo znamená slovíčko "kaukliar"? Kaukliar je človek robiaci zdanlivo nemožné kúsky, zakladajúce sa na veľkej obratnosti.

Don Bosco mal tento dar. A využíval ho veľmi, ale najprv začnem tým možno obyčajnejším darom.

V jeho životopise sa spomína: *"V zime mnohé rodiny trávili večery v maštali, ktorú vyhrievali voly a kravy. Ženy tu priadli, muži si poťahovali z fajky a Janko tu svojim priateľom čítal knihy, ktoré mu požičiaval don Lacqua: Úbohý Guerin, Bertoldove príbehy a Farcúzski králi. Mal bleskový úspech."*

A sám Don Bosco spomína: *"Všetci chceli, aby som prišiel do ich maštale. K mojim priateľom sa pridávali ľudia každého veku a stavu. Mali radosť, že môžu celý večer počúvať chudobného chlapca, ktorý im tu číta a stojí na lavici, aby ho bolo vidieť. Bestsellerom tých večerov bola kniha o francúzskych kráľoch. Hovorilo sa v nej o podivných a trocha prepiatych dobrodružstvách Karola Veľkého a o jeho paladínoch, o Rolandovi a jeho tajomnom meči, o Olivierovi, o zradcovi Ganovi a o biskupovi Turpinovi. Pred čítaním i po čítaní všetci sme sa prežehnali a pomodlili Zdravas Mária."*

S letom sa všetko zmenilo. Príbehy už nezaberali. Janko si uvedomoval, že musí vymyslieť niečo iné. Ale čo? Inšpiroval sa kaukliarmi a artistami, ktorí boli na jarmoku na susednom kopci.

Odkukával ich predstavenia a potom veľmi cvičil. Na predstavenia sa snaží dostať do prvých radov, aby bol čo najbližšie a mohol sledovať.

Za všetky príklady aspoň jeden: *Vytrhnúť boľavý zub bolo v tom čase utrpením. Prvé umŕtvenie vyskúšajú v Amerike až v roku 1846. No Janko bol svedkom "bezbolestného trhania" zubov na jarmoku pomocou magického prášku už v roku 1825. Akéhosi dedinčana bolel deravá stolička. Kaukliar si prehliadol zub, namočil si prsty do prášku a za vrieskania trúb a bubnov zázračný zubár prudkým trhnutím vytrhol zub pomocou klieští, ktoré si spustil z rukáva. Dedinčan od bolesti zreval a vyskočil, ale trúby ho prehlušili. Kaukliar ho začal objímať, div, že ho nezadusil a hovoril: "ďakujem, ďakujem, pokus sa vydaril nad očakávanie." Ale Jankovi podvod s kliešťami neušiel.*

Don Bosco rozvinul ten druhý dar vážnejší dar artistu a šikovnosti. Vo svojich 11.-tich rokoch ovládal prakticky všetky kaukliarske kúsky ako vyťahovanie zajaca z klobúka, chodiť po povraze, chodiť po rukách, tancovanie na povraze a pod.

A tak v lete pozval svojich priateľov zo zimy na na svoje prvé predstavenie. Z nosa dedinčana necháva padať mince, premieňa vodu na víno, otvára nejakej žene kabelku, z ktorej vyletí holub a pod... Všetci sa smejú a radujú.

Lenže Janko urobil jednu netradičnú vec: pred posledným číslom svojho predstavenia vytiahol ruženec, pokľakol si a vyzval prítomných k modlitbe. Alebo im zopakova kázeň, ktorú počul ráno v kostole. Bolo to vstupné, ktoré požadoval od svojho publika, od malých i od veľkých.

No a po tejto modlitbe nasledovalo pravé finále. Medzi dva stromy natiahol povraz, vyskočil naň, chodil po ňom s obyčajnou tyčou an udržanie rovnováhy.

Po zábave, ktorá trvala niekoľko hodín, keď už bol unavený, zakončil svoj program krátkou modlitbou a všetci sa rozišli domov.

V čom je to inšpiratívne pre nás?

1. V prvom rade spoznať svoje dary a talenty a rozvíjať ich. Ja budem do smrti vďačný saleziánom za to, že ma podchytili na konci 8. ročníka a celú strednú školu som k nim chodil a riešili s nami našej pozitívne a negatívne vlastnosti ako aj potom rozhodnutie sa pre povolanie, čo je Božia vôľa. A prosili nás, aby sme rozvíjali svoje dary a talenty. *Ja opäť zopakujem obligátnu otázku: kto z vás si urobil minitest, kde by si rozdelil napr. stranu A4 na dve polovice, na jednu napísal + a na druhú - a pod ne by si napísal, v čom má dary a talenty a čo mu nejde? A podľa toho sa pokúsil dané veci rozvíjať?*
2. Nevyužíval dary a talenty na svoju slávu, ale na slávu Boha. A opäť môžeme sa pýtať samých seba: kedy sme naposledy poďakovali Bohu za to, že nám to myslí, že sme šikovní, že máme dar napr. na matematiku, že nám ide práca s počítačom, že vieme programovať a pod.? A opäť ma saleziáni naučili, že keď sa mi niečo podarí, poďakovať sa za to Bohu. A snažim som sa už ako študent robiť či pri futbale, keď som dal gól, alebo po dobrých písomkách či na vyške po absolvovaných skúškach. Lebo nie je to iba moja zásluha, že som zložil skúšky, lebo nebyť daru rozumu, som v keli.
3. Vsúval Boha do svojich činností. Modlitbu, čítanie hodnotných kníh v maštali alebo opakovanie kázne. Máme tu ďalšiu výzvu pre svoj život. Používam vo svojich slovách, skutkoch, reakciách Boha? Napr. poviem, že to bolo vďaka Bohu... alebo uverejním myšlienku na fb o Bohu a pod.

Priznám sa, že ja som na fb a podobných vecičkách čisto z praktického hľadiska: napr. robíme nejakú akciu a vie o nej hneď viac ako 500 mladých z dekanátu. Alebo vedia o nej všetci birmovanci. Alebo snažím sa uverejňovať dobré a povzbudzujúce veci. Ináč je to pre mňa dosť strata času, ktorý by som vedel využiť lepšie.

A spomeniem príklad z USA: verejní činitelia ako napr. prezidenti dávajú do svojich prejavov častokrát na záver vetu: Boh žehnaj Ameriku. Niektorí to považujú za kliše alebo iba formalitu, ale ja to oceňujem už len preto, lebo keď to myslí aspoň trochu úprimne, tak to má zmysel. No a dorazil ma prejav nášho istého nemenovaného p. prezidenta, ktorý skončil jeden svoj prejav vetou: "Ako sa hovorí, Boh žehnaj Slovensko". Keď som to počul, myslel som, že sa mi sníva. Náš p. prezident zo želania Božieho požehnania pre svojich ľudí urobil ako keby porekadlo typu - aká matka, taká Katka a pod. Hrozné.

Máme takú možnosť osvojiť si myslenie Don Bosca, aby sme boli vďační za dary, ktoré do nás Boh vložil, rozvíjali ich a používali na Božiu slávu, nie iba na svoju. Amen.